

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ. — Κατά τὴν διάρκεια τοῦ Ιταλοασθησυνιακοῦ πολέμου τοῦ 1895, δύο Ἰταλοὶ ἀξιωματικοὶ δὲ Ναθόνι καὶ δὲ Λούντο ποὺ συνδέονται φιλικά ἀπὸ τὴν παιδική τους ἡλικία, βρίσκονται μαζὶ σ' ἔνα ἀπόμερο φρούριο, κυριευμένο ἀπ' τὸν ἔχθρο. Ἐκεῖ πλήττουν καὶ σκοτώνουν τὸν καιρὸν τους μὲ τὴ μουσική, ὡς ὅτου μιὰ γυναικα παρουσιάζεται γιὰ νὰ ταράξῃ τὴ ζωὴν τους, ἡ Νίμπα.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὴν ἄλλη μέρα, οἱ δυὸς ἀξιωματικοὶ προγευμάτισαν μαζὶ μέσα στὴ σκηνὴν τοῦ Λούντο. Ὁ Μαλιάτο, ἡ δρυτινάντσα τοῦ Λούντο, ἥταν καλὸς μάγειρος καὶ τὰ φαγητά του ἀρεσαν στοὺς δυὸς ἀξιωματικούς. Ἀφοῦ ἔφαγαν ἀπὸ μιὰ καλὴ μακαρονάδα, οἱ δύο φίλοι εἶδαν νὰ μπαίνῃ μέσα δὲ Μαλιάτο, δὲ ὅποις κρατοῦσε χαμογελῶντας μιὰ πιατέλα.

— Τί διάβολο ἔχεις ἔκει μέσα ; ρώτησε δὲ Λούντο.

— Μὰ τὴν πίστι μου ! εἶπε κι' Ναθόνι. Μυρίζει κυνῆγι !

Μὲ τὴ βραδύτητα ἐνὸς παίκτου ποὺ φιλάρει ἔνα καλὸ χαρτί, δὲ Μαλιάτο ξεσκέπασε τὴν πιατέλα. "Ἐνας ὑπέροχος τσαλαπετεινὸς παρουσιάσθηκε τότε, ψημένος μὲ πατάτες.

— Ποῦ διάβολο τὸν βρῆκες; ρώτησε δὲ Λούντο. Τέτοιο κυνῆγι δὲν ὑπάρχει ἐδῶ γύρω.

— Δὲν εἶνε ἀπὸ δῶ γύρω... Μὰ στὴ Γκουλάμπα, φάίνεται, πῶς ὑπάρχουν ἄφθονοι τσαλαπετεινοί... Αὐτὸν ἐδῶ δὲν τὸν σκότωσα... Τὸν ἀγόρασα... ἀπὸ τὴ μικρή... Ξερετε, κύριε ὑπολοχαγέ, ἀπὸ τὴ μικρή μιγάδα, τὴ Νίμπα, ποὺ μοιάζει μὲ μαϊμοῦ...

"Ἐρρίξε ἔνα σαρκαστικὸ βλέμμα στοὺς δυὸς ἀξιωματικούς.

— Ο Λούντο κι' δὲ Ναθόνι κυττάχθηκαν μ' ἔνα βιασμένο χαμόγελο.

— Αὐτὴ ἡ μικρή, εἶπε δὲ Ναθόνι, μᾶς προμηθεύει ἀπ' ὅλα.

— "Ωστε τὴν πῆρες κι' ἐσύ ; ρώτησε δὲ Λούντο πού, αὐτὴ τὴ φορά, γέλασε μὲ τὴν καρδιά του.

— Διάβολε !...." ἔχει κάνει τὸ γύρω τοῦ στρατοπέδου μας. Εἰνε καιρὸς ποὺ τὴν ξέρεις;

"Η στενοχωρία τους εἶχε ἔξαφα νιστῆ τώρα. Μιὰ ἀλλόκοτη περιέργεια τὴν εἶχε διαδεχθῆ. "Η θελαν νὰ μάθουν τὶ ἀκριβῶς ἥταν γιὰ τὸν καθένα τους ἡ μικρούλα θιαγενής.

— Ο Λούντο εἶπε ὅτι ἔνα βράδυ, ἐνῶ δὲ Ναθόνι ἔλειπε στὴν ἀναγνώρισι, εἶχε δεῖ τὴ Νίμπα νὰ κουβεντιάζῃ μ' ἐναν 'Ασκάρι. Τοῦ φάνηκε καλοφτιαγμένη, νόστιμη.

Τὴ φώναξε κι' ἐκείνη, χωρὶς καμιαὶ ἀντίστασι, ίκανοποίησε τὸ καπρίτσιο του.

— Καὶ σὺ, 'Αλμπέρτο, πότε τὴν πῆρες ;

— Τὸ ἴδιο βράδυ τῆς ἐπιστροφῆς μου ἀπὸ τὴν ἀναγνώρισι, ἀπάντησε δὲ Ναθόνι.

Καί, παραλλάζοντας λίγο τὴν ἀλήθεια, πρόσθεσε :

— Μὲ περίμενε σὲ μερικῶν θημάτων ἀπόστασι ἀπὸ τὴ σκηνὴ μου... Τὴν τράβηξα μέσα... Δὲν σοῦ τὸ διηγήθηκε αὐτὸν χθές ;

— "Οχι, ἀπάντησε δὲ Λούντο. "Η Νίμπα δὲν λέει τίποτε. "Η μᾶλλον, δταν μιλάη, λέει ψέματα. Λέει ψέματα ἀπὸ εὔχαριστησι....

Τὸ καλὸ φαῖ καὶ τὸ κρασὶ κι ἀντὶ ποὺ δὲ πατέρας τοῦ Λούντο ἔστελνε ταχτικὰ στὸ γυιό του, ἔλυσε τὴ γλώσσα τῶν δυὸς ἀξιωματικῶν.

Τὸ νὰ μιλοῦν γιὰ τὴ Νίμπα, τοὺς διασκέδαζε καὶ τοὺς ἐρεθίζε. "Οταν ἔμπαινε μέσα δὲ Μαλιάτο, ἡ ἀλλαζαν κουβέντα ἡ σώπαιναν... 'Ολόγυρά τους, ἡ με-

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΝΗ ΤΗΣ ΝΙΜΠΑΣ

γάλη μεσημεριάτικησιωπή ἀπὲ κοίμιζε τὸ στρατόπεδο κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο ποὺ ἥτανάκόμα φλογερὸς ἐκείνη τὴν ἐποχή. Μουδιασμένοι ἀπὸ τὴ χώνεψι, ἔνοιωθαν τὴν ἐπιθυμία τῶν ἔξομολογήσεων. 'Ο Ναθόνι ἔξεφρασε μερικούς φό θους γιὰ τὴ μικρή... 'Απὸ ποὺ ἐρχόταν ;... Συναναστρεφόταν τοὺς ίθαγενεῖς... 'Ασχημη δουλειά !

— Μπᾶ ! ἔκανε δὲ Λούντο. Μὴ φοβᾶσαι. Δὲν εἶνε κατάσκοπος...

"Εφτασαν κατόπιν στὶς λεπτομέρειες. "Ενοιωθαν μι' ἀλλόκοτη εύχαριστησι νὰ μιλᾶνε γιὰ τὴ Νίμπα μὲ περιφρονητικὰ λόγια, σὰν νὰ ἐπρόκειτο γιὰ ἔνα μικρὸ ζῶο, γιὰ μιὰ σκύλα.

— Εἶνε ἡ πρώτη φορὰ, παρατήρησε δὲ Νοθάνι, ποὺ ἔχουμε τὴν ἴδια ἐρωμένη.

— Πάντως δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ μαλλώσουμε γι' αὐτὴ, ἀπάντησε δὲ Λούντο, γελῶντας.

Καὶ διηγήθηκε σχετικῶς τὴν ιστορία τῶν ἐφτά ἀξιωματικῶν τοῦ δου συντάγματος τῶν Βερσαλλιῶν στὴ Μάσσα, οἱ δόποιοι διαδεχόντουσαν δὲνας τὸν ἄλλο, μιὰ φορὰ τὴ θεομάδα, στὸν ἔρωτα μιᾶς ὁμορφῆς ζαχαροπλάστισσας.

Χωρίστηκαν γιὰ νὰ πάνε νὰ κοιμηθοῦν καθένας μέσα στὴ σκηνὴ του καὶ δὲν ξαναδώθηκαν παρὰ μόνο τὸ δειλινό, τὴν ὥρα ποὺ ἀρχίζει νὰ ωχτώνη. 'Η μεσημεριανή τους μέθη εἶχε διαλυθῆ πειά. Δὲν ἐπρόφεραν καθόλου τὸνομα τῆς Νίμπας. Δείπνησαν γρήγορα, χωρὶς ὅρεξη, καὶ ἀμέσως κατόπιν δὲ Ναθόνι πήρε τὸ βιολί του κι' δὲ Λούντο τὸ φλάσιο του. "Αρχισαν νὰ παίζουν κ' ἔτοι ἀπόφυγαν τὶς κουβέντες γιὰ τὶς ὁποῖες δὲν εἶχαν καμιαὶ ὅρεξη, χωρὶς νὰ ξέρουν κι' οἱ ίδιοι τὸ γιατί.

••••• ••••• ••••• ••••• •••••

— 'Επὶ δυὸς μέρες, δὲ Νίμπα δὲν ξαναφάνηκε στὸ φρούριο, οὕτε καὶ κανεὶς ἀπὸ τοὺς δυὸς ἀξιωματικούς τὴ συνάντησε. Δὲν ἔγινε καθόλου λόγος γι' αὐτήν μεταξύ τους.

Τὸ πρωὶ τῆς τρίτης ἡμέρας, μόλις χάραξε, δὲ Ναθόνι ποὺ ὑπόφερε ἀπὸ ἀϋπνίες, σέλλωσε τὴ φοράδα του καὶ ξεκίνησε καλπάζοντας πρὸς τὸ Κοστίτ. Μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἥλιου, τὸ τοπίο γύρω ξεκυθάριζε σιγά-σιγά. Σὲ λίγο, δὲ Ναθόνι εἶδε μακριὰ τὸ χωριὸ Γκιουλάμπα...

Κάλπασε, κάλπασε ἀρκετὴ ὥρα ἀκόμα καὶ τέλος ἔφθασε στὸ χωριό. Η γυναικεῖς τὸν χαιρετοῦσαν ἔκει, μὲ κραυγές ἀλλόκοτες, ἐνῶ οἱ ἄντρες, τεντώνοντας τὰ μέλη τους στὸν ἥλιο, τὸν ἐκύτταζαν, χωρὶς νὰ μιλοῦν.

— Ο Ναθόνι ἔκύτταξε χωρὶς περιέργεια γύρω του. Οὔτε στὸν ἔσαυτό του δὲν ἐτολμοῦσε νὰ δομολυγήσῃ πῶς εἶχε πάει ἔκει μὲ κάποιο σκοπό.

— Εξαφνα ὅμως, καθὼς διέσχιζε τὶς τελευταῖς καλύθεις κι' ἔτοιμαζόταν νὰ ξαναρχίσῃ τὸν καλπασμό του, ἀκουσε κάποια γυναικεία φωνὴ νὰ τὸν χαιρετάῃ λιταλικά.

— Ήταν ἡ Νίμπα ἀνάμεσα σ' ἔναν δομιλό ἀπὸ νέες κι' ἀπὸ γρηγής. Τοῦ ἐπανέλυσε τὴν καλημέρα της καὶ τοῦ ἔγγεψε φιλικὰ μὲ τὸ χέρι της.

— Ο Ναθόνι δομιλό δὲν τῆς ἀπάντησε. Κέντρισε τὴ φοράδα καὶ καλπάζοντας κατ' εύθειαν ἐμπρός του, δρασκελίζοντας τάφρους καὶ φράχτες, ὅπως σ' ἔνα δρόμο μετ' ἐμποδίων, ξαναγύρισε στὸ φρούριο σὲ μισὴ ὥρα.

— Εἶδε ἔκει τὸν 'Ασκάρι λοχία Χασσόν, δὲ οποῖος ἐδίδασκε τὸν χειρισμό τοῦ μάνλιγχερ σὲ καμιαὶ πενηνταριά ίθαγενεῖς.

— Ο Ναθόνι στάθηκε καὶ τοὺς πάρακυλούθησε. Οἱ ίθαγενεῖς, ποὺ τὸν φοβόντουσαν, τὰ ἔχασαν καὶ δὲν ἤξεραν πῶς νὰ μανουθρά-

'Ο Ναθόνι πήρε τὸ βιολί του...

ρούν τὰ ὅπλα.

—Ποῦ εἶνε δὲ ἀνθυπολοχαγὸς Λοῦντο; ρώτησε.

—Μέσα στὴ σκηνὴ του χωρὶς ἄλλο, λυχαγέ μου, ἀπάντησε δὲ Χασσάν.

—Φώναξέ τον!

‘Ο Χασσάν ἔφυγε τρέχοντας. Σὲ λίγο γύρισε μὲ τὸν Μαλιάτο, δὲ ὅποιος εἶπε μὲ τὸν ἡλίθιο ὑφος τοῦ ὑπηρέτου ποὺ ἤξερε νὰ παίρνῃ στὶς δύσκολες στιγμὲς δὲ δὲ κύριός του κοιμόταν ἀκόμα.

—Πές στὸν ἀνθυπολοχαγὸν ἐκ μέρους μου, εἶπε δὲ Ναβόνι, δὲ δέσις του εἰν’ ἔδω στὴ διδασκαλία τῶν θαγενῶν. ‘Αν δὲν θέλῃ ν’ ἀσχοληθῇ μαζύ τους, προτιμῶ νὰ τὸ μάθω μιὰ γιὰ καλά, γιὰ ν’ ἀσχοληθῶ μὲ ὅλα μόνος μου. Τὸ πρᾶγμα καταντάει ἀγδία στὸ τέλος.

Καθὼς μιλοῦσε, ἄναψε περισσότερο... Νοιώθοντας πῶς ἥταν ἔτοιμος νὰ ξεστομίσῃ πρυσθλητικὰ λόγια γιὰ τὸν φίλο του, ξεκίνησε ἀξαφνα, διέσχισε τὸ στρατόπεδο καλπάζοντας καὶ ξαναγύρισε στὴ σκηνὴ του. Τιμώρησε μὲ δυὸ μέρες φυλάκισι τὸν ὑπηρέτη του, δὲ ὅποιος ἀργησε λίγο νὰ παρουσιαστῇ γιὰ νὰ τοῦ πάρῃ τὴ φοράδα καὶ πέφτοντας στὸ κρεβάτι του, ἀποκοιμήθηκε.

‘Οταν ξύπνησε, δὲ Γκιουζέππε Λοῦντο, καθισμένος στὴ μέση τῆς σκηνῆς, σὲ ἔνα αὐτοσχέδιο κάθισμα καμωμένο ἀπὸ τρεῖς, γυλιούς, θαλμένους τὸν ἔνα πάνω ἀπὸ τὸν ἄλλο καὶ δεμένους μὲ λουριά, τὸν κύτταζε.

—Πῶς, ἔδω εἰσαι; ρώτησε δὲ Ναβόνι.

‘Ο Λοῦντο χαμογέλασε ἀμυδρά.

—Ναί, εἶπε. Μοῦ φαίνεται ὅτι κι’ ἔσυ ποὺ μὲ κατηγορεῖς δὲ ξυπνάω ἀργά, δὲν πᾶς πίσω στὸν υπνό.

—Δὲν σὲ κατηγορῶ γιὰ τίποτε, ἀπάντησε δὲ Ναβόνι, ἀνακαθίζοντας. Μονάχα ποὺ οἱ Ἀσκάρι μας ἀγνοοῦν τί εἶνε τὸ μάνλιγχερ. ‘Ο Χασσάν εἶνε ἀνίκανος νὰ τοὺς τὸ διδάξῃ. ‘Αν γίνη καμπιὰ συμπλοκή, θὰ πετάξουν τὰ ὅπλα τους ἢ θὰ τὰ χρησιμοποιήσουν σὰν ραθιά. Σὲ πρυειδοποιῶ, δὲ δὲ ναλάζω μόνος ἀπὸ σήμερα τὴν ἐκπαίδευσί τους...

—‘Οπως θέλεις, τοῦ ἀπάντησε δὲ Λοῦντο παύοντας νὰ χαμογελάσῃ.

Κι’ ἔπειτα ἀπὸ μιὰ μικρὴ σωπή, ρώτησε:

—Θάρθης νὰ φᾶμε...

Γιὰ μιὰ στιγμὴ δὲ Ναβόνι ἥταν ἔτοιμος ν’ ἀπαντήσῃ: «‘Οχι! Φάξε μόνος σου!...

Μὰ τὸ εἰρωνικὸ θλέμμα τοῦ Λοῦντο τὸν στενοχώρησε.

—Πᾶμε, εἶπε.

“Οσο ἔτρωγαν, δὲ Λοῦντο, ἐπιτῆδες, ὅλο γιὰ ὑπηρεσιακὰ ζητήματα τοῦ μιλοῦσε... Συμβούλευόταν τὸν Ναβόνι σὰν ἀνώτερό του καὶ τὸν ρωτοῦσε πῶς θὰ χρησιμοποιοῦσε τὴν ἡμέρα του, ὥρα πρὸς ὥρα.

‘Ο Ναβόνι ἔνοιωθε δὲ τὸν κορόϊδευς. Μὰ δὲ Λοῦντο τοῦ μιλοῦσε τόσο φυσικὰ καὶ εὐγενικὰ, ὥστε ἥταν ἀδύνατον νὰ θυμώσῃ. Μόλις ἀπόφαγαν, δὲ Λοῦντο σηκώθηκε καὶ εἶπε.

—Εἶνε ὥρα νὰ ἔργυσθοιμε.

‘Ο Ναβόνι ψύψισε τοὺς ὕμους του καὶ μὲ τὴν πίππα στὰ δόντια, πήγε νὰ ἔπιξε τοὺς Ἀσκάρι.

Καθισμένος σὲ ἓπαντα, ἔθλεπε νὰ σαλεύουν τὰ ισχνὰ καὶ μαύρα κορμά, ἃ τὰ χαρακτηριστικὰ τεντωμένα ἀπὸ τὴν προσπάθεια ποὺ κατέβαλλαν γιὰ νὰ ἐκτελέσουν καλὰ, κάτω ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ λυχαγοῦ τους, τὶς διαταγὲς τοῦ Χασσάν.

‘Ο Ναβόνι δὲν ἔλεγε τίποτε καὶ τὰ παρακολουθοῦσε ὅλ’ αὐτὰ χωρὶς νὰ βλέπῃ. Σκεφτότανε τὸν Λοῦντο καὶ ή καρδιά του γέμιζε πίκρα... Τοῦ φυινόταν πῶς εἶχε τελειώσει πειὰ ή φιλία τους, αὐτὴ ή σειρὰ τῶν ἀδελφικῶν ἡμερῶν ποὺ εἶχαν περάσει μαζύ. Πόσο εἶνε γλυκό νὰ εἶνε δυὸ φίλοι μαζύ στὴ ζωή, νὰ ἔχουν διαλέξει δὲ ἔνας τὸν ἄλλο, νὰ μὴ θέλῃ δὲ ἔνας παρὰ τὸ καλὸ τοῦ ἄλλου, κι’ αὐτὸ χωρὶς ἐγωισμό, χωρὶς ἐλπίδα ἀνταπόδοσεως.

«Μὰ τί μὲ βασανίζει ἔτσι; σκέφτηκε δὲ Ναβόνι, δὲ Λοῦντο κι’ ἔγὼ δὲν μαλλώσαμε...» Ισως δὲν ἔκανα καλὰ ποὺ τὸν ἐπέπληξα μπροστὰ στοὺς ἄνδρες.

Κατόπιν ξανάκανε μὲ τὴ φαντασία του, γρήγορα σὰν δνειρό, τὸν πρωινό του περίπατο μὲ τὴ φοράδα. Ξανάδε τὰ βαθειά μάτια τῆς Νίμπας, ψώμένα πρὸς αὐτόν.

«Γιατὶ δὲν τὴν προσκάλεσα; συλλογίστηκε. Τί ζῶν εἶμαι!»

*Εκείνη τὴ στιγμὴ ψώσε τὰ μάτια του καὶ εἶδε σὲ ἀποστασὶ ἐκατὸ περίπου μέτρων, κοντὰ στὴ σκηνὴ τῆς καντίνας, τὴ Νίμπα.

‘Αμέσως τὸ αἷμα τοῦ Ναβόνι ἄρχισε νὰ τιμπά τὴν ἐπιδερμίδα του. “Αφησε τὴ θέσι του μὲ υφος ἀδιάφυρο.” Εκανε μιὰ στροφὴ καὶ διευθύνθη πρὸς τὴν καντίνα, χωρὶς νὰ χάνῃ τὴ Νίμπα ἀπὸ τὰ μάτια του.

—Τί κάνεις ἔκει; τὴ ρώτησε ἀπότομα.

‘Εκείνη οὕτε φοθήθηκε, οὕτε ξαφνιάστηκε, ἀκούγοντάς τον νὰ τῆς μιλάῃ.

—Κυττάζω τὸν Νερέο ποὺ μαγειρεύει, ἀπάντησε σηκώνοντας πρὸς αὐτὸν τὰ πονηρὰ μάτια τῆς.

Πράγματι, δὲ Νερέο, δὲ Ναπολιτάνος καντινιέρης, εἶχε θάλει ἔνα καζάνι στὴ φωτιά κι’ ἔρριχνε μέσα πατάτες, ντομάτες καὶ κρέας.

—Θέλω νὰ πάω στὴν Ιταλία, πρόφερε δὲ Νίμπα κυττάζοντας τὸν Ναβόνι, στὰ μάτια, καὶ νὰ μαγειρεύω γιὰ τοὺς ἀξιωματικούς.

‘Ο Ναβόνι δὲν μπόρεσε νὰ μὴ γελάσῃ μὲ τὸ σοθαρὸ υφος, μὲ τὸ ὅποιο δὲ Νίμπα εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια. Τραβήχτηκε λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὴν καντίνα κι’ ἔγνεψε στὴ Νίμπα νὰ τὸν ἀκολουθῇση. ‘Εκείνη ψάκουσε.

—‘Ακουσε, τῆς εἶπε δὲ Ναβόνι, δὲν κανένας πειὰ δὲν μποροῦσε νὰ τοὺς ἀκούσῃ. Θάρθης στὴ σκηνὴ μου ἀπόψε, τὴ νύχτα... ‘Ακοῦσε;

‘Η μικρὴ χαμήλωσε τὰ μάτια τῆς καὶ δὲν ἀπάντησε.

—Θάρθης; ξανάπε δὲ ἀξιωματικός. Πρόσεξε νὰ μὴ μὲ κάνης νὰ περιμένω...

Καθὼς ἔλεγε τὰ λόγια αὐτά, τὰ χεῖλη του σάλευαν ἀπὸ συγκίνησι. Μανιασμένος ἔναντιον τοῦ ἔσαυτοῦ του γιατὶ εἶχε συγκινηθῆ, ἀρπαξε τὴ Νίμπα ἀπὸ τὸ μπράτο, τὴν τράνταζε καὶ ξαναεῖπε:—Λοιπόν, δὲν λές τίποτε;

—Απόψε, ἀπάντησε ἔκεινη ψώνοντας τὰ βιολέ μάτια τῆς πρὸς αὐτὸν, ἀπόψε θὰ πάω στὴ σκηνὴ τοῦ ψάκουσε.

‘Ο Ναβόνι ταράχτηκε τόσο, ὥστε δὲν βρῆκε τίποτε ν’ ἀπαντήσῃ. Εἶδε τὰ μάτια, τὰ χεῖλη καὶ ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς Νίμπας νὰ γελοῦν. ‘Ενοιωθε πῶς γινότανε γελοῖος.

—‘Αν θέλετε, ξανάπε δὲ Νίμπα, θάρθω αὔριο... ή καλύτερα... ἀπόψε... δταν θὰ φύγω ἀπὸ τὴ σκηνὴ τοῦ ψάκουσε. ‘Απόψε.. Θέλετε;

—Ναί, ἀπάντησε δὲ Ναβόνι.

Αὐτὸ τὸ «ναι», πνίγηκε στὸ λαϊμό του.. ‘Απομακρύνθηκε γρήγορα - γρήγορα μὲ μιὰ σκέψι μέσα στὸ μυαλό του. ‘Επρεπε νὰ εἶχε πνίξει αὐτὴ τὴ μιγάδα γιὰ νὰ τὴν ἔμποδίσῃ νὰ πάῃ στὴ σκηνὴ τοῦ Λοῦντο.

Κατὰ τὶς πέντε, βαρύς ἀπὸ θλῖψι, ξαναγύρισε στὴ σκηνὴ. Δὲν ἀποφάσιζε νὰ πάῃ νὰ βρῆ τὸν Λοῦντο γιὰ νὰ φάνε. Περίμενε νὰ τὸν προσκαλέσῃ δὲ Μαλιάτο. Μὰ ή ὥρα πῆγε ἔξη, ἔξη καὶ μισὴ χωρὶς δὲ Μαλιάτο νὰ φανῆ.

—Ενας δυνατὸς θυμὸς τὸν κυρίευσε τότε:

«Γιατὶ δὲ Λοῦντο εἶνε θυμωμένος μαζύ μου; ἀναρωτιόταν. Τὶ τοῦ ἔκανα; Δὲν εἶμαι δὲ διοικητής τοῦ φρουρίου καὶ δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ τὸν ἐπιπλήττω, δταν δὲν κάνη καλὰ τὴ δουλειά του;

—Εστειλε τέλος τὴν δρντινάντα του στὴν καντίνα γιὰ νὰ τοῦ φέρῃ νὰ φάῃ...” Εφαγε γρήγορα. Κατόπιν ἄρχισε νὰ καπνίζῃ δινειροπολῶντας καὶ νὰ πίνη κονιάκ.

—Η νύχτα εἶχε ἀπλωθῆ πειά... Οι θόρυβοι τοῦ στρατοπέδου ἔσθυναν δὲ ἔνας κατόπιν τοῦ ἄλλου... ‘Ο Ναβόνι, μέσα στὴ μέθη του ποὺ ἄρχιζε, συλλογιζόταν γιατὶ δὲ Νίμπα τὸν τάραζε τόσο, αὐτὸν ποὺ ήταν συνήθως τόσο ἀδιάφορος πρὸς τὶς γυναικες; “Ισως ἔφταιγε σ’ αὐτὸ ή μεγάλη ἔλλειψις τῶν γυναικῶν.

—Εξαφνα τέντωσε τ’ αὐτιά του, ἀκούγοντας δένα βῆμα ποὺ σερνόταν κοντὰ στὴ σκηνὴ του: «Εἰν’ αὐτή!» μουρμούρισε. Μὰ αὐτὸ τὸ βῆμα ἀπομακρύνθηκε.

Τότε δὲ Ναβόνι σκέφθηκε δὲ τὴν ἵδια ἔκεινη στιγμὴ δὲ Νίμπα βρισκότανε μαζύ μὲ τὸν Λοῦντο. Ή φαντασία του εἶχε ἐρεθίστη τόσο, ὥστε νόμισε δὲ τοὺς ἔχλεπτε.

Μὴ μπορῶντας πειὰ νὰ κρατηθῆ, σηκώθηκε βγῆκε ἔξω κι’ ἀρχισε νὰ βαδίζῃ μέσα στὸ σκοτάδι. “Εκανε τὸν γύρο τοῦ στρατοπέδου, σταματῶντας κάθε τόσο μπροστὰ στοὺς σκοπούς,

“Αρχισε νὰ καπνίζῃ καὶ νὰ πίνη κονιάκ.

στούς όποίους έλεγε τό σύνθημα καὶ προσπερνούσε.

“Εξαφνα στάθηκε ἀπότομα... Βρισκόταν μπροστά στή σκηνή τοῦ Λούντο. “Ενας ἄντρας καὶ μιὰ γυναικα κουβέντιαζαν ἐκεῖ μέσα.

‘Ο Ναθόνι πλησίασε σάν κλέφτης. ‘Απὸ μιὰ χαραμάδα τῆς σκηνῆς εἶδε τὸν Λούντο μὲ τὴ Νίμπα ἀπάνω στὰ γόνατά του. ‘Ολο τοῦ τὸ αἷμα ἀνέθηκε στὸ κεφάλι του.

—Τοῦ ὑποσχέθηκες λοιπὸν ὅτι θὰ πᾶς; ρωτοῦσε ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὁ Λούντο τὴ Νίμπα.

—Ναί... Καὶ μοῦ εἶπε νὰ μὴν τὸν κάνω νὰ περιμένη...

Καὶ ἡ Νίμπα μιμήθηκε τὴν ζερή φωνὴ τοῦ Ναθόνι καὶ εἶπε: «Απόψε... Καὶ μὴ μὲ κάνεις νὰ περιμένω...»

Κι' ἔσκασε στὰ γέλια.

—Ξέρεις, τῆς εἶπε ὁ Λούντο, ὅτι σου ἀπαγορεύω νὰ πᾶς;

‘Εκείνη δὲν ἀπάντησε. Μὰ τύλιξε τὰ λαμπερὰ χέρια τῆς γύρω ἀπὸ τὸν λαιμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ τὸν φίλησε.

‘Ο Ναθόνι ἔνοιωσε μιὰ δαγκωματιὰ ζήλειας τόσο δύνηρή, ώστε ἔνοιωσε ἀμέσως τὸν ἔαυτό του ἀδύνατο σάν παιδί. ‘Ανωρθώθηκε, κλονιζόμενος... ‘Απομακρύθηκε καὶ βιάστηκε νὰ ξανχυρίσῃ στὴ σκηνή του. ‘Εκεῖ κάθησε μέσα στὸ σκοτάδι καὶ ἔπιασε τὸ κεφάλι του μὲ τὰ δυό του χέρια. ‘Υπέφερε, ύπεφερε φριχτά... Τὴ Νίμπα δὲν τὴν λογάριαζε καθόλου ἐκείνη τὴ στιγμὴ, μὰ ζήλευε, ζήλευε φριχτά τὸν Λούντο... Εἶχε ἀνακαλύψει πρὸ δύλιγού ἔναν ἄλλο Λούντο, τὸν ὅποιο δὲν ἔγνωριζε, δὲν εἶχε ὑποψιασθῆ κάν. Κι' αὐτὸς ὁ Λούντο ἀγαποῦσε περισσότερο τὶς ἔρωμένες του ἀπὸ τὸν φίλο του. Αὔτες τὶς ἔρωμένες δὲν τὶς εἶχε μόνο, ὅπως ὁ Ναθόνι, γιὰ νὰ χορταίνῃ τὶς ἐπιθυμίες του... “Οχι, η ἔρωμένες του τοῦ ἔκλεθαν τὴν γλυκύτητά του, τὴν τρυφερότητά του, πρᾶγμα ποὺ δὲν Ναθόνι νόμιζε ὅτι τὰ προώριζε γι' αὐτόν, γι' αὐτὸν μόνο..”

‘Ο Ναθόνι ξέσπασε σὲ λυγμούς, χωρὶς νὰ κλαίῃ... Ωνειρεύτηκε μάχες, δύου μπρεὶ νὰ πεθάνῃ κανεὶς γρήγορα, μέσα στὸ βουτό, μέσα στὴ φωτιά.

—Θὰ γράψω — συλλογίστηκε — στὸ στρατηγεῖο καὶ θὰ ζητήσω νὰ μὲ στείλουν στὸ Βορρᾶ. ‘Εκεῖ σκοτώνεται κανεὶς στὰ σίγουρα...»

“Εξαφνα, τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἔνα θρόισμα τὸν ἔκανε νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι του.

Μιὰ γυναικεία σιλουέττα φάνηκε στὸ ἀνοιγμα τῆς σκηνῆς.

—Ηταν ἡ Νίμπα.

—Καλησπέρα, κύριε ὑπολοχαγέ, τοῦ εἶπε μὲ φωνὴ γελαστή.

IV

Τὸ πρωὶ τῆς ἔποιμένης μέρας, ὁ Λούντο, μόλις ντύθηκε, ἀποφάσισε νὰ πάγι νὰ δῆ τὸ Ναθόνι στὴ σκηνή του. ‘Απὸ τὴν ὥρα ποὺ τὸν εἶχε ἀφῆσει ἡ Νίμπα εἶχε κοιμηθῆ καλά. Καὶ ἥταν, στὸ ἔπινημά του εὐδιάθετος καὶ εὐχαριστημένος. Μὰ κατὰ βάθυς ἔνοιωθε μιὰ μικρὴ ἀνησυχία ἀπὸ αὐτὲς ποὺ δὲν τολμάει νὰ τὶς δύολογήσῃ κανεὶς στὸν ἔαυτό του.

‘Ο Λούντο μάντευσε ἀορίστως ὅτι ἡ Νίμπα ἥταν ἡ ἀφορμὴ τῆς χθεσινῆς μικρῆς φιλονεικίας τους. Ζήλευε τὸν Ναθόνι; “Οχι, μὰ τὴν ἀλήθεια, ὅχι... Μὰ τὶς ἰδιωτροπία ἥταν αὐτὴ ποὺ εἶχε ὁ φίλος του νὰ πιάσῃ τὴν ἴδια ἔρωμένη μ' αὐτόν; «Δὲν εἶνε λοιπὸν ἡ μικρούλες ἰθαγενεῖς ἀπὸ τὴ Γκιουλάμπα, σκεφτόταν. Μποροῦσε νὰ διαλέξῃ μιὰ ἄλλη...»

·Εξ ἄλλου, ἔκεινο τὸ πρωὶ ἡ λίγη ἐπιθυμία ποὺ ἔνοιωθε γιὰ τὴ Νίμπα εἶχε ἱκανοποιηθῆ πειά. Τὸ μόνο ποὺ ἥθελε τώρα, ἥταν νὰ δῆ τὸν Ναθόνι, νὰ τοῦ σφίξῃ τὸ χέρι καὶ νὰ ξαναρχίσουν ὅπως καὶ πρὶν τὴ φίλια τους.

‘Ο Ναθόνι, δ ὅποιος ἐκείνη τὴν ὥρα ξυριζόταν, τὸν δέχθηκε μὲ μιὰ στοργικὴ συγκίνησι. Φιλήθηκαν... ‘Ο Ναθόνι, μέσα στὴ βιά του εἶχε σκουπισθῆ ἀσχημα καὶ λίγη σαπουνάδα κόλλησε στὴ μύτη τοῦ Λούντο.

Χωρὶς νὰ δύσσουν δ ἔνας στὸν ἄλλον ἔξηγήσεις καὶ δικαιολογίες, κατάλαβαν πῶς ἡσαν σύμφωνοι νὰ ξαναρχίσουν τὴν παλῆα ζωή τους ποὺ εἶχε διακοπῆ γιὰ μιὰ μέρα. Συμφώνησαν νὰ θλέπωνται δόσο τὸ δυνατὸν περισσότερο καὶ νὰ τρώνε μαζύ τὸ μεσημέρι καὶ τὸ βράδυ. “Ετσι πέρασαν μιὰ μέρα ἀπ' τὶς καλύτερες τῆς φιλίας τους.

Μό, δταν τὸ βράδυ χωρίστηκαν, ἀναγκάστηκαν νὰ δύολογήσουν μέρα τους ὅτι κάτι εἶχε μεταβληθῆ στὶς σχέσεις τους. ‘Υπῆρχε σ' αὐτὲς κάτι γιὰ τὸ δόποιο δὲν μιλοῦσαν ἐπίτηδες γιὰ ν' ἀποφεύγουν τὶς φιλονεικίες, μὰ ποὺ ἔφτανε γιὰ νὰ παγώνη τὴν

ἔμπιστοσύνη τους.

“Ουσο αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὑφίστατο μεταξύ τους, ἡ καλή τους συνεννόησις τοῦ παρελθόντος δὲν θὰ ξαναζοῦσε εἰλικρινῆς.

Τὶς ἐπόμενες ἡμέρες ἡ ἀμοιβαία τοὺς στενοχώρια μεγάλωσε. ‘Ο Λούντο ἀντελήθη ὅτι ὁ Ναθόνι παραμόνευε τὰ ραντεύοντα μὲ τὴ Νίμπα. Μὰ κι' αὐτὸς δ ἵδιος, περίεργος νὰ μάθη ὃν ἡ Νίμπα ἔσακολουθοῦσε νὰ πηγαίνῃ τὴ νύχτα στὴ σκηνή τοῦ Ναθόνι, ἔξετασε σχετικῶς τὴ μικρή. ‘Εκεῖνη θέλησε νὰ τοῦ πῆψεται, μὰ αὐτὸς μάντεψε τὴν ἀλήθεια.

‘Εξωργισμένοι δ ἔνας ἐναντίον τοῦ ἄλλου, χωρὶς νὰ τὸ δείχνουν, ἀφηναν τὴν δυσαρέσκειά τους νὰ ἐκδηλώνεται στὶς υπηρεσιακὲς σχέσεις τους. “Αν καὶ δὲν μιλοῦσαν καθόλου γιὰ τὴ Νίμπα, τὴν σκεφτόντουσαν διαρκῶς.

‘Ο Ναθόνι δὲν ἔκανε πειὰ οὕτε μιὰ μέρα χωρὶς νὰ τὴ δῆ. Τὸ ἔκανε αὐτὸς γιατὶ τὴν ἥθελε ἡ γιὰ νὰ τὴν ἐπιθέπῃ; Οὕτε κι' δ ἵδιος δὲν ἥξερε. “Οταν ἐκείνη δὲν πήγαινε στὸ φρούριο, τὴν ἀναζητοῦσε στὸ χωρίο της τὸ Γκιουλάμπα. Τῆς ἔδινε χρήματα καὶ τὴν ἔθαζε νὰ τοῦ ὑποσχεθῆ ὅτι δὲν θὰ ξαναπήγαινε στὴ σκηνή τοῦ Λούντο. ‘Εκείνη ὅμως παρ' ὅλες τὶς υποσχέσεις τῆς ξαναπήγαινε. Πήγαινε μάλιστα, χωρὶς δ Ἀούντο νὰ τὴν ζητῇση. Πήγαινε μάλιστα, χωρὶς δ Ἀούντο νὰ τὴν εύρισκε ξαφνικὰ τὰ μεσάνυχτα, προκλητική, γεμάτη χάδια, σὰν νὰ εἶχε βάλει σκοπό της νὰ τὸν κατακτήσῃ.

‘Ο Ναθόνι τὸ ύποψιαζόταν αὐτό.. Στὴν ἀρχὴ ὅμως ἔνοιωσε ἀθηδία νὰ βεβαιωθῆ σχετικῶς κατασκοπεύοντας τὸν φίλο του. Μὰ υποχώρησε στὸ τέλος στὴν ὥρα ποὺ ἔφυγε ἀπὸ τὴ σκηνή του καὶ τὴν εἶδε νὰ μπαίνῃ στὴ σκηνή τοῦ Λούντο. Αὔτη ἡ παρακολούθησις ἔξηκολούθησε καὶ τὶς ἐπόμενες βραδυές, σχεδόν ἐπὶ μιὰ βδομάδα.

Κάθε νύχτα, δ Ναθόνι παραμόνευε ἔξω ἀπὸ τὴ σκηνή τοῦ φίλου δῶς τὴν ὥρα ποὺ ἔφευγε ἡ Νίμπα καὶ ἔλεγε ἀπὸ μέσα τους σφίγγοντας τὶς γροθιές του:

“Θὰ τὴ σκοτώσω ἔδω, μέσα στὸ σκοτάδι, σὰν ἔνα κακὸ ζῶο!»

Καὶ γέμιζε τὸ πιστόλι του...

“Τὶ μὲ μέλει τὶ θὰ ποῦν; Εἴμαι δ ἀρχηγὸς τοῦ ἀποσπάσματος! Εἴμαι δ κύριος ἔδω πέρα! Κανένας ιθαγενής δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ περιφέρεται τὴ νύχτα στὸ στρατόπεδο... Διαφθείρει τοὺς σκοπούς!... Εἶνε μιὰ κατάσκοπος!... “Εχω τὸ δικαίωμα νὰ τὴ σκοτώσω!...”

Καὶ καθὼς ἔκανε τὶς σκέψεις αὐτές, ἀκουγε ἔνα θύρυσο... Ηταν ἡ Νίμπα ποὺ ἔγιανε ἀπὸ τὴ σκηνή τοῦ Λούντο... Καὶ τότε δ ἵδιος δ Ναθόνι ἔφευγε καὶ κρυβόταν...

Χωρὶς νὰ φιλονεικήσουν πάλι, χωρὶς νὰ ἀλλάξουν προσβλητικὰ λόγιασ οἱ δύο ἀξιωματικοὶ, εἶχαν ἀραιώσει πάλι τὴ συναστροφή τους.

Μὲ ἀόριστες προφάσεις κι' ἔπειτα χωρὶς προφάσεις ἔπαψαν πειὰ νὰ τρώνε μαζύ καὶ νὰ παίζουν μουσική.

‘Απόφευγαν δ ἔνας τὸν ἄλλο, κρατῶντας ὡστόσο μιὰ στάσι φιλική, ὅταν ἡ τύχη ἢ ἀνάγκες τῆς υπηρεσίας τοὺς ἔφερναν κοντά...

* * *

‘Εντωμεταξύ, ἀνησυχαστικές φῆμες ἔφταναν ἀπὸ τὸ Βορρᾶ. Μιλοῦσαν γιὰ ἔνα Ιταλικὸ σύνταγμα ποὺ εἶχε ἔξοντωθῆ δλόκληρο σὲ μιὰ μάχη μὲ ἔνα ἀθησυνιακὸ σῶμα.

Στὶς 10 Δεκεμβρίου, δ ἐπίσημη εἰδησίς τῆς καταστροφῆς τοῦ “Αμπα-Αλάγκι” ἔφθασε στὸ φρούριο τοῦ “Αντι-Γκάρο. ‘Ο ἀντίχτυπος αὐτῆς τῆς νίκης τῶν ‘Αθησυνῶν ἀπλώθηκε ἀμέσως στὸ στρατόπεδο. Οἱ ‘Ασκάρι δὲν ἔδειξαν καμιὰ τάσι ἀπειθίας, ὡστόσο ἔλεγαν μεταξύ τους: “Ο Νεγκούς εἶνε καλὸς καὶ δυνατὸς» καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ κρύψουν τὴν περηφάνεια τους γιὰ τὴ νίκη τῶν δυοφύλων τους.

‘Αντιθέτως, στοὺς ‘Ιταλοὺς στρατιώτες ἔκανε βαθειὰ αἰσθησία ἡ ἥττα τῶν συναδέλφων τους. ‘Η ἀδράνεια στὴν δόποια τοὺς εἶχαν καταδικάσει μέσα σ' αὐτὸς τὸ ἄχρηστο καὶ χαμένο φρούριο. Βάρυνε περισσότερο τοὺς δύο ἀξιωματικούς. Τώρα ποὺ δὲν τοὺς ζέσταινε πειὰ ἡ φιλία τους, δ ἀπαραμονή τους στὸ “Αντι-Γκάρο τοὺς φαινόταν ἀφόρητη.

Στὶς 10 τὸ βράδυ, καθὼς δ πατριωτικός τους πόνος τοὺς εἶχενώσει, ξέχασσαν γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴν ἀντιζηλία τους καὶ ἔφαγαν μαζύ. Δὲν ἀργησαν ὅμως νὰ λογομαχήσουν ἐξ αἰτίας τῆς ἐκστρατείας τῶν ‘Ιταλῶν στὴν ‘Αθησυνία.

(‘Ακολουθεῖ)

‘Ο Μαλιάτο κρατοῦσε χαμογελῶντας μ